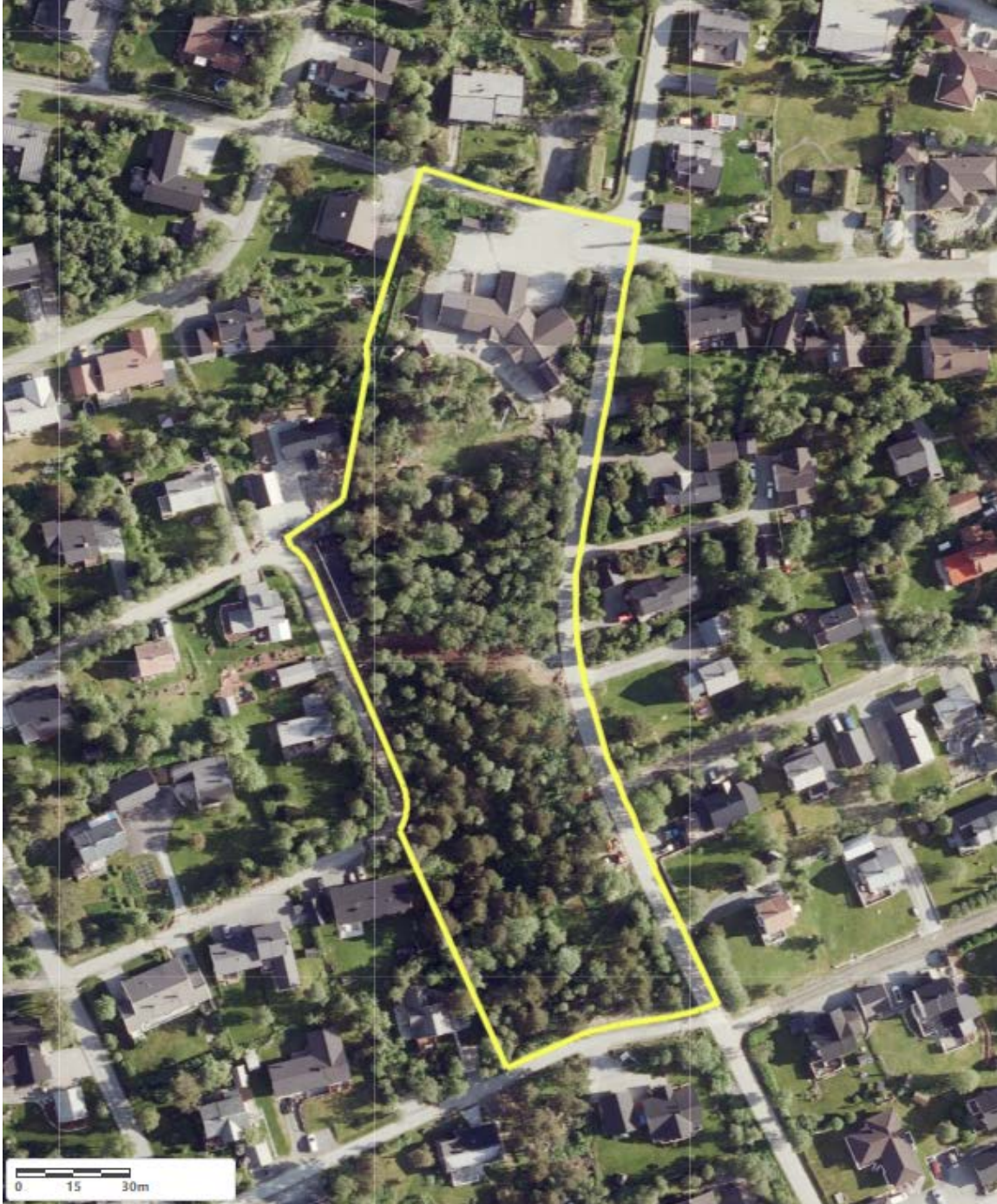

plankontoret

DETALJREGULERING HØGMO BARNEHAGE, OPPDAL

Planbeskrivelse

PlanID: 2022 007

Vedtatt i Oppdal kommunestyret 11.05.2023

Planbeskrivelse

Oppdragsnavn: Detaljregulering Høgmo barnehage

PlanID: 5021 2022 0007

Oppdragsgiver: Oppdal kommune v/Marte Kleveland Dørum

Dato	29.11.2022
Planforslag utarbeidet av	Plankontoret Nataliya Sikora og Hilde Storli
Kontrollert av	Plankontoret v/Audhild Bjerke Oppdal kommune v/Marte Kleveland Dørum

Revisjon	Dato	Revisjonen gjelder
001	21.06.2023	<p><u>Oppretting etter sluttvedtak i kommunestyret sak 35/23:</u> <u>I bestemmelsene:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Tillegg til pkt. nr. 4 under 5.2 Nødvendige, <i>permanente</i> flomveger skal være utarbeidet senest ved ferdigattest• Nytt strekpunkt under 3.1.2 om krav til dokumentasjon i byggesøknad: <i>Plan for håndtering av overvann/flomvann i anleggsfasen</i> <p><u>I planbeskrivelsen:</u> Under pkt. 6.5 Barn og unges oppvekstvilkår inntas følgende avsnitt:</p> <ul style="list-style-type: none">• <i>Gjennom planarbeidet har det vært foretatt befaringer og intervju med ansatte i barnehagen. I 2014 ble det foretatt kartlegging av barnetråkk i området, som viser tre områder som brukes aktivt. Disse er barnehageområdet, en sykkelsti gjennom området rett nedenfor dagens barnehageområde, samt en sti lengre ned i området. Nederst har det også vært en fotballbane, men denne er nå gjengrodd. Som følge av disse observasjonene, er det inntatt rekkefølgekrav om etablering av ny sti gjennom området. Det nederste området vil bevares, og er tilgjengelig for ulike aktiviteter. Området kan også opparbeides, og det er inntatt bestemmelse som åpner opp for tilrettelegging som eksempelvis grillplass og gapahuk. På bakgrunn av kartleggingene, er det konkludert med at det ikke er nødvendig å kreve erstatningsareal for å ivareta barn og unges interesser, da planforslaget ser ut til å ha ingen negativ innvirkning på deres bruk av området.</i> <p><u>I ROS-analysen:</u> ROS-analysen suppleres med informasjon om energibrønn på følgende måte: <i>1 registrert grunnvannsbrønn i Granada i nærheten av planområdet. Bruken av brønnen er begrenset til å forsyne enkelt husholdninger med energi gjennom jordvarmeanlegg. Det er ingen indikasjoner på at denne bruken utgjør noen risiko for vannforsyningen i området.</i> http://geo.ngu.no/kart/granada_mobil/ 24.02.2023</p>

INNHold

1.	BAKGRUNN	4
2.	PLANPROSESSEN	4
2.1	Oppstartsmøte	4
2.2	Varsel om oppstart av planarbeidet.....	4
3.	FORHOLDET TIL ANDRE PLANER.....	4
3.1	Kommuneplanens samfunnsdel	4
3.2	Kommuneplanens arealdel.....	4
3.3	Reguleringsplaner.....	5
4.	PLANOMRÅDET	5
4.1	Beliggenhet, omfang, landskap	6
4.2	Dagens bruk og eksisterende infrastruktur.....	7
5.	PLANFORSLAGET	10
5.1	Arealregnskap.....	10
5.2	Plankart	11
5.3	Beskrivelse av planforslaget	12
	Kjøreveg.....	13
	Gang- og sykkelveg.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.
6.	VIRKNINGER FOR MILJØ OG SAMFUNN	14
6.1	Landbruk.....	14
6.2	Naturmangfold	14
6.3	Forurensning, støy og luftkvalitet	15
6.4	Kulturminner og aktsomhetsplikten.....	15
6.5	Barn og unges oppvekstvilkår	16
6.6	Friluftsliv og folkehelse.....	16
6.7	Trafikksikkerhet	16
6.8	Arkitektonisk og estetisk uttrykk.....	17
6.9	Forhold til kommuneplanen.....	17
6.10	Overvannshåndtering.....	17
7.	OVERSIKT OVER MERKNADER	17
7.1	Sammendrag av innspill fra statlige og regionale myndigheter.....	17
7.2	Sammendrag av innspill fra private.....	23

1. BAKGRUNN

Oppdal kommune har behov for å erstatte Høgmo barnehage med en ny, større barnehage, med følgende utvidelse av tilhørende utearealer.

Formålet med planarbeidet er å legge til rette for større barnehage med tilhørende infrastruktur.

Planforslaget er utarbeidet av Plankontoret på oppdrag fra Oppdal kommune.

2. PLANPROSESSEN

Som et første steg i planprosessen ble det laget et planinitiativ. Etter dette ble det avtalt et oppstartsmøte med Oppdal kommune. På bakgrunn av møtet ble det bestemt å lage en detaljreguleringsplan. Planinitiativet og referat fra oppstartsmøtet er vedlagt planforslaget.

2.1 Oppstartsmøte

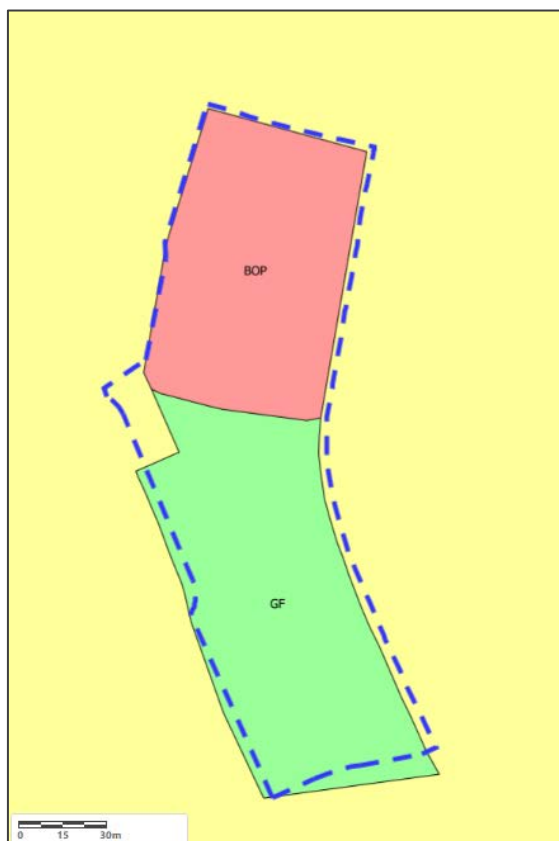
I henhold til plan- og bygningslovens § 12-8 ble planspørsmålet tatt opp i møte med Oppdal kommune 02.06.22. I møtet ble planavgrensning og øvrige rammer for planarbeidet drøfta og avklart.

2.2 Varsel om oppstart av planarbeidet

Oppstart av planarbeidet ble kunngjort på kommunens hjemmeside og i avisa Opp 13.7.22. Det ble sendt brev/e-post med varsel om oppstart av planarbeidet til berørte grunneiere, naboer og sektormyndigheter den 13.07.22. Frist for innspill ble satt til 29.08.22.

Kapittel 7 med tabell gir oversikt over merknader som har kommet inn.

3. FORHOLDET TIL ANDRE PLANER

3.1 Kommuneplanens samfunnsdel

Den nye reguleringsplanen er utarbeidet i samsvar med kommuneplanens samfunnsdel. Ifølge kommuneplanens samfunnsdel må skolene og barnehagene legge til rette for en økning av den fysiske aktiviteten. Gode leke- og utearealer, trygge skoleveier og riktig lokalisering av boliger er avgjørende. I sentrum skal en legge til rette for mer konsentrert utbygging.

3.2 Kommuneplanens arealdel

Kommuneplanens arealdel 2019-2030 ble vedtatt av Kommunestyret 21.11.2019.

Planområdet er markert med blå stiplede linje. Planområdet omfatter arealer som i arealdelen er avsatt til offentlig eller privat tjenesteyting, friområde og boligområde (garasjeplass).

3.3 Reguleringsplaner

Illustrasjonen over viser den gjeldende reguleringsplanen (blå omriss). Rødt omriss viser planområdet.

Del av eksisterende reguleringsplanen «Bjerkehagen endring vest for Gorsetvegen» (1988) erstattes av ny plan for Høgmo barnehage.

4. PLANOMRÅDET

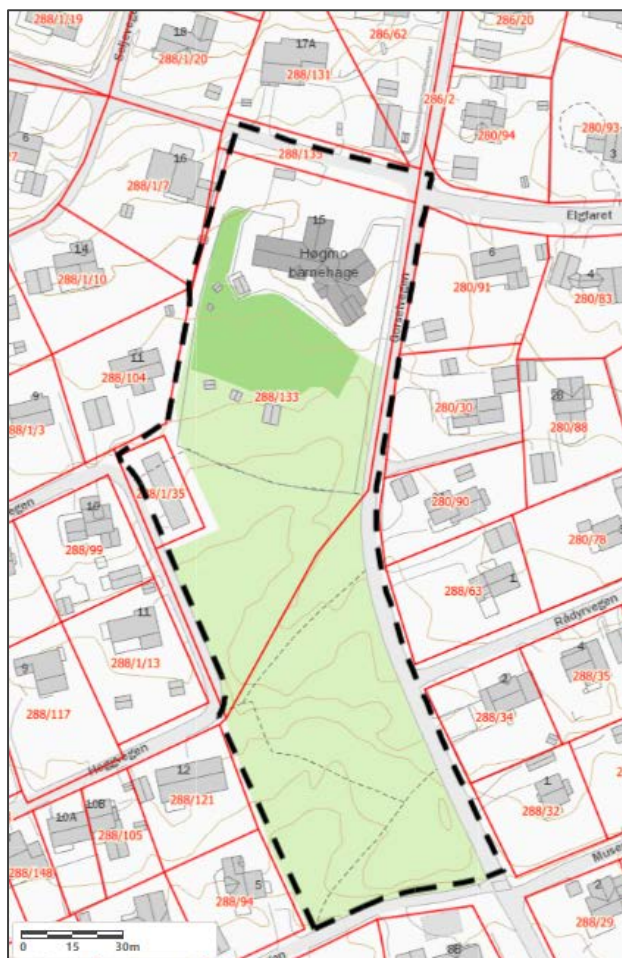
Illustrasjon som viser avgrensning av planområdet.

4.1 Beliggenhet, omfang, landskap

Planområdet utgjør ca. 14,5 daa og ligger omtrent 0,5 km nordøst for Oppdal sentrum. Planområdet ligger i boligbebyggelse og avgrenses av Oldervegen/Heggvegen i vest, Seljevegen og Einervegen i nord, Gorsetvegen i øst og Rognvegen i sør. Området stiger svakt nordover med cirka 5% stigning. Planområdet ligger mellom 563 og 575,5 moh.

Illustrasjon over planområdet sett fra vest.

Eiendomsgrenser vises med rød linje. Planområdet vises med svart stiplet linje.

Største delen av planområdet dekkes av eiendommene 5021-288/133 og 288/4 som er kommunale, eies av Oppdal kommune. Eiendommen 288/1/35 (garasjen til vest) eies av garasjelaget ifølge hjemmel til festerett.

Eiendommen 288/135 (Einervegen som ligger nord for reguleringsområdet) eies av Erik Bjerke I.

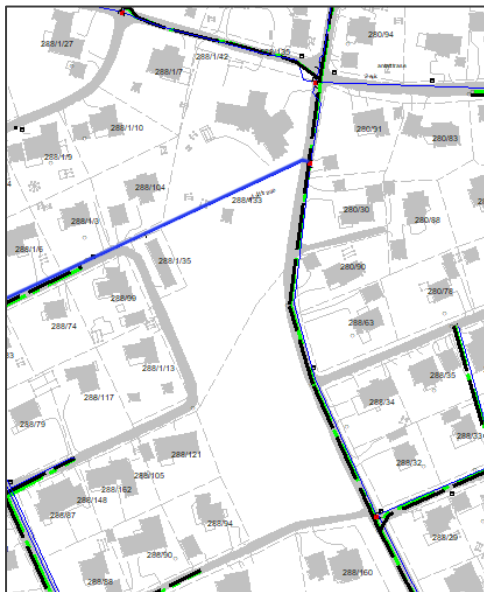
4.2 Dagens bruk og eksisterende infrastruktur

Planområdet består av friområde med skog i sør og bebygd barnehage med utelekeareal og parkeringsplass i nord.

Inne i skogen finnes det stier for adkomst mellom Rognvegen, Heggvegen, Oldervegen og Gorsetvegen. Det har vært etablert noen lekearealer og fotballbane i området tidligere som bærer preg av mindre bruk nå.

Rundt planområdet ligger boliger med bilveger fra nord, øst og sør, og delvis fra vest. Det er også et garasjebygg innenfor planområdet som er knyttet til boligbebyggelsen vest for garasjen.

Vannledningsnett (blå farge) krysser reguleringsområdet fra vest til øst nord for lagerbygg og sør for eksisterende barnehagebygg:

Det finnes flere stier i området. Alle stiene brukes i varierende grad av både voksne og barn. Stien nummer 2 er ofte brukt av barn med sykkel. Sti nummer 1 og 2 er knyttet mellom hverandre med mindre brukte liten sti. Sti nummer 3 går langs barnehagegjerdet.

Grønne punkter på Illustrasjonen viser beliggenhet av furutrær. Jo mørkere farge jo eldre/større er furutrærne. Rød firkant viser høyspentanlegg i trafo. Blå firkant viser parkerte kjøretøy. Gule stiplede linjer viser aktivt brukte stier. Grå triangel i nord viser beliggenhet av en stor stein.

Adkomst

Planområdet har adkomst via vegene som ligger inn mot området. Barnehagen har adkomst med bil til parkeringsplass fra nordsiden via Gorsetvegen og Elgfaret. Det er i tillegg adkomst til barnehagen for gående gjennom grind fra vest via en kort sti fra Oldervegen.

Adkomst til barnehageområdet gjennom grind fra sørvest

Biladkomst til parkeringsplass til barnehage fra kryss Gorsetvegen-Elgfaret. Kilde: Google Kart

Grunnforhold

Planområdet ligger over marin grense.

Løsmassene i området består av morenemateriale, sammenhengende dekke, stedvis med stor mektighet - Materiale plukket opp, transportert og avsatt av isbreer, vanligvis hardt sammenpakket, dårlig sortert og kan inneholde alt fra leir til stein og blokk. Moreneavsetninger med tykkelse fra 0,5 m til flere ti-talls meter. Det er få eller ingen fjellblotninger i området.

5. PLANFORSLAGET

Reguleringsplanen består av et plankart med tilhørende bestemmelser som er juridisk bindende for arealbruken. Plankartet og bestemmelsene er vedlagt.

5.1 Arealregnskap

Planområdet omfatter om lag 14,5 daa. Tabellen under viser arealformål og omfang:

Kode	Reguleringsformål	Areal m ²
	1. BEBYGGELSE OG ANLEGG	
1110	Boligbebyggelse	425,9
1161	Offentlig eller privat tjenesteyting (barnehage)	8284
1510	Energianlegg	49,2
	2. SAMFERDSEL OG TEKNISK INFRASTRUKTUR	
2011	Kjøreveg	1062
2012	Fortau	538,9
2015	Gang-/sykkelveg	210,2
	3. GRØNNSTRUKTUR	
3040	Friområde	3885,3
SUM		14 455,5

5.3 Beskrivelse av planforslaget

Planforslaget legger til rette for utvidelse av barnehageområdet. I tillegg videreføres deler av eksisterende friområde.

I det følgende beskrives planforslaget, strukturert etter arealformålene som er benyttet, jf. plan- og bygningslovens § 12-5 nr. 1 – 6, samt hensynssoner og linje- og punktsymboler.

BEBYGGELSE OG ANLEGG

Boligbebyggelse B1

Området med fellesgarasje/lager/uthus for nærliggende boligområder. Maksimal bebygd areal er 150m², maksimal mønehøyde er 4 meter over gjennomsnittlig planert terreng.

Offentlig eller privat tjenesteyting (barnehage) BBH

Areal skal inneholde barnehagebygg, parkering, adkomstveger, utelekeplass, renovasjonsanlegg.

Det tillates gjerde rundt uteoppholdsarealet.

Maksimal gesimshøyde for barnehagebygg er 12.5m over gjennomsnittlig planert terreng, maksimal mønehøyde er 14 meter over gjennomsnittlig planert terreng. Maks utnyttelse av arealet er 40 %-BYA.

En utelekeplass skal være inndelt i ulike soner avhengig av barnas alder og ferdighetsnivå.

Uteområdet skal være tilgjengelig for alle barn. Små gangveier/sykkelstier til ulike lekesoner kan gi barn i rullestol mulighet til å ta i bruk hele uteområdet.

Plassering av barnehagebygg og parkeringsplass skal ta hensyn til gode sol- og vindforhold, samt følge planbestemmelser. Plassering av bygninger, bygningsdetaljer og mindre strukturer skal ikke medføre uheldige vindeffekter i området. Barnehagebygg skal plasseres i umiddelbar tilknytning til parkeringsplass. Varelevering skal skje adskilt fra parkeringsarealet og fra område for levering/henting av barn. Kjøkken og lager i bygningen bør være plassert nærmest adkomstveg for varelevering. Renovasjonsanlegg skal ligge ved arealet for varelevering. Det skal legges til rette for dypoppsamlere for avfallshåndtering.

Parkeringsarealet må være oversiktlig, med tilstrekkelig areal, god oppmerking og gatelys for å unngå trafikkfarlige situasjoner. På parkeringsplassen skal det sikres trygge og trafikksikre løsninger for myke trafikanter: både for de som kommer til barnehagen til fots/sykkel og de som kommer til barnehagebygg fra parkerte bil. Parkeringsarealet med fortau skal være godt tilrettelagt for brøyting og strøing. Parkeringsareal skal ha et areal for snødisponering som ikke hindrer sikt. Det skal avsettes minimum 10% parkeringsplasser for forflytningshemmede med parkeringstillatelse av størrelsen 4.5X6meter med tilstrekkelig belysning og skilt med informasjon om at plassen er forbeholdt forflytningshemmede. Utformingen av inn- og utkjøring til parkering bør være formet som en "rundkjøring", med godt oppmerket kjøreretning. Det skal også sikres mulighet til adkomst for nødetatene. Det skal ikke plantes eller settes opp installasjoner innenfor arealet som hindrer friskt til avkjørslene.

Det skal være tilrettelagt minst en separat gang- og sykkelatkomst på en av de andre sidene av barnehagen enn bilparkering. Derfor bør det vurderes å fordele sykkelparkeringstilbudet på flere områder: ved bilatkomst og ved en separat fra parkering gang- og sykkel atkomst. Det skal avsettes minst 20 sykkelparkeringer, av disse skal noen sykkelparkeringer opparbeides med mulighet for å parkere barnevogner og sykkelvogner under tak. Parkering til sykkel, barnevogner, sykkelvogner samt bilparkeringsplasser for forflytningshemmede skal være nærmest mulig inngangen til bygget.

Eksisterende, store furutrær skal i størst mulig grad bevares. Med store trær menes trær med stammeomkrets over 90 cm, målt 1 meter over terreng. Det skal avsettes plass på eiendommen i

plan og dybde til utvikling av rotsystem og krone. Treets rotsone regnes som største omkrets for treets krone. Tiltak eller byggegroper innenfor denne sonen tillates ikke.

Energianlegg (BE)

Eksisterende nettstasjon i den østlige delen av området foreslås regulert til energianlegg med tilhørende hensynssone.

SAMFERDSEL OG TEKNISK INFRASTRUKTUR

Kjøreveg SKV

Alle veger, unntatt den nordlige del av Einervegen i planområdet, er regulert til kjøreveg. Det er foreslått bestemmelser som sikrer god belysning av kjøreveger i barnehageområdet.

Fortau SF

Det er regulert fortau langs Gorsetvegen på barnehagen sin side. Det bør være regulert sammenhengende gangveg ned mot Høgmovegen.

Gang- og sykkelveg SGS

Det er regulert gang- og sykkelveg nord for barnehageformål (Einervegen).

GRØNNSTRUKTUR

Friområde GF

Området som er avsatt til friområde skal ikke gjerdes inn for å sikre god tilgjengelighet for allmennheten. Det tillates gjennom bestemmelsene å etablere gapahuk og bål plass i området.

Det skal opparbeides en ny sykkelsti i den nordlige delen av friområdet, som forbinder Heggvegen og Gorsetvegen. Dette gjøres på grunn av at eksisterende sykkelsti som forbinder Heggvegen og Gorsetvegen er tatt inn i barnehageformål. Kvalitet på den nye stien skal være tilsvarende eksisterende sykkelsti.

Eksisterende store furutrær skal bevares i friområdet. Med store trær menes trær med stammeomkrets over 90 cm, målt 1 meter over terreng.

For å gjøre friområde mer innbydende og øke fremkommeligheten åpnes det for tynning. Dette fører til bedre soltilgang og bedre oversikt når man ferdes.

JURIDISKE LINJER OG PUNKT

Juridiske linjer og punkt

Byggegrense

Det er satt opp byggegrense 4 m mot naboeiendom i vest, nord og sør. Hvis avstanden mellom barnehagebygg og bygninger på naboeiendommer er mindre enn 8m, skal det iverksettes tiltak som hindrer brannspredning mellom byggverkene, jf. Teknisk forskrift (TEK) 17 § 11-6.

Byggegrense fra vegens senterlinje langs Gorsetsvegen er 10 meter.

Eksisterende vannledning skal flyttes hvis den er i konflikt med utbyggingen. Byggegrense for VA-ledninger skal være 4 m.

HENSYNSSONE

Faresone Høyspenningsanlegg (inkl. Høyspentkabler) BE

Det er foreslått en faresone over eksisterende nettstasjon i området med tilhørende bestemmelser. Det kan ikke bygges barnehagebygg nærmere enn 5 m fra nettstasjonen, mens mindre bygninger og installasjoner (f.eks. gapahuk) ikke kan bygges nærmere enn 1 m fra nettstasjonen.

6. VIRKNINGER FOR MILJØ OG SAMFUNN

Utredningene er basert på kjente registreringer i kommunen, analyser, faglig skjønn, befaringer og andre kjente opplysninger.

6.1 Landbruk

Planområdet berører ikke dyrka/dyrkbar mark eller beiteområder. Store deler av områder er lauvdominert skog med følgende bonitet: gran – 13, furu – 10, lauv – 10.

6.2 Naturmangfold

Virkninger for naturmangfold skal vurderes etter Naturmangfoldlovens (NML) bestemmelser for bærekraftig bruk, §§ 8-12.

Kunnskapsgrunnlaget (NML § 8)

Ifølge miljødirektoratets Naturbase og i Artsdatabanken er det ikke registrert viktige eller utvalgte naturtyper, trua eller sårbare arter iht. rødlista innenfor planområdet.

Det ble gjennomført en kartlegging av naturverdiene i planområdet den 11.oktober 2022. Ifølge et notat av Natur og Samfunn AS er naturmangfoldet vurdert til lite basert på at området er lite (under 5 dekar), at det er få død ved (stående og liggende), samt at det ikke ble observert rødlistede eller habitatspesifikke arter.

Føre-var-prinsippet (NML § 9)

Kommunen har god kjennskap til området. Det er liten sannsynlighet for at det finnes forekomster av sjeldne arter eller viktige naturtyper i området. Reguleringsplanen legger ikke opp til vesentlig endret arealbruk i de aktuelle områdene. Det er ikke planlagt ny bebyggelse eller virksomhet som vil gi skade på naturmiljøet i området. Av hensyn til fuglelivet og skogens betydning for biologisk mangfold generelt, foreslås det bestemmelser som ivaretar eksisterende og opprinnelig skog i området i størst mulig grad, som større furutrær med stammeomkrets over 90 cm, målt 1 meter over terreng.

Etter naturkartleggingen av planområdet i 2022 vurderes kunnskapsgrunnlaget (jf §8) som såpass godt at det ikke er behov for å vektlegge føre-var-prinsippet.

Økosystemtilnærming og samlet belastning (jf. Naturmangfoldloven § 10)

Planforslaget vurderes å ikke medføre noen endring i den samlede belastning på økosystemet i området.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver (NML § 11)

Ut fra kunnskapsgrunnlaget, er det lite sannsynlig at det vil skje store miljøforringelser gjennom de planlagte tiltakene.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (NML § 12)

En utbygging kan utføres med miljøforsvarlig teknikk og driftsmetoder, sikret gjennom eksisterende lovverk med tilhørende forskrifter.

6.3 Forurensning, støy og luftkvalitet

Forurensning

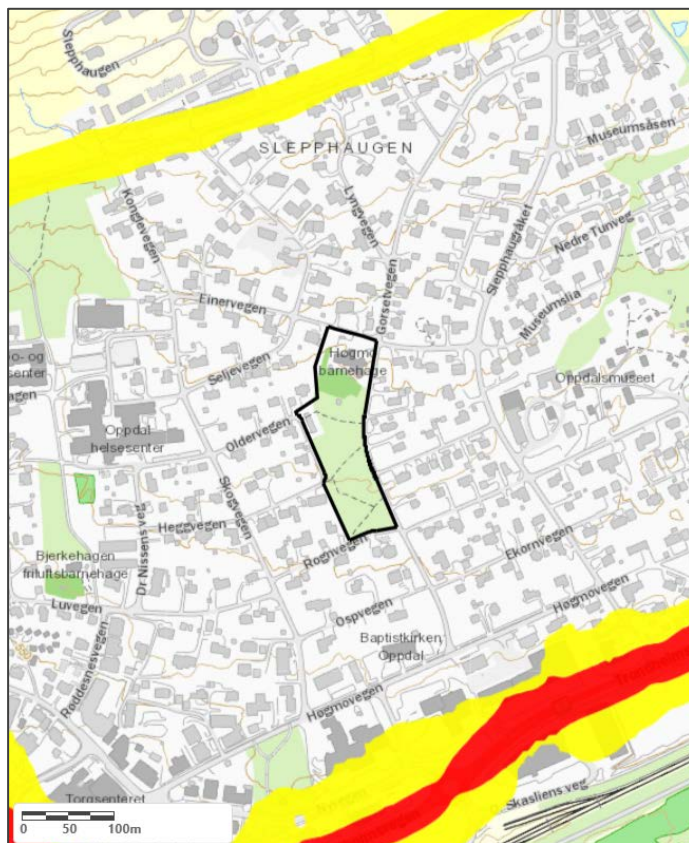
Det er ikke registrert forurenset grunn i planområdet i Miljødirektoratets kartbase for grunnforurensning på www.miljostatus.no. Det er ikke registrert gruvepåvirkede vassdrag, landbasert industri, kilder til fosfor- eller nitrogentilførsel innenfor eller i nærheten av planområdet.

Støy

Planen legger opp til ny støyfølsom bebyggelse - barnehage. Det er ingen kjente vesentlige kilder til støy i nærheten av planområdet. Det er foreslått bestemmelser som ivaretar hensyn til støy og luftkvalitet der gjeldende retningslinjer for behandling av støy og luftkvalitet skal legges til grunn for behandling av byggesaker innenfor planområdet.

Trafikkstøy

Det foreligger støyvarselkart for E6 og Gamle Kongeveg. Støysonen i støyvarselkart påvirker ikke planområdet.

Utsnitt fra støyvarselkart (kilde: kart.gislink.no, vegvesen.maps.arcgis.com)

6.4 Kulturminner og aktsomhetsplikten

Det er ikke registrert automatisk fredede kulturminner eller spesielle kulturmiljøer i planområdet. Det er gitt en generell bestemmelse til planen om aktsomhet ved funn av automatisk fredede kulturminner:

Om noen under arbeid skulle mistenke funn av kulturminner, må en umiddelbart stanse arbeidet og gi beskjed til Sametinget og fylkeskommunen. Pålegget beskrives i lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner (kml.) § 8 annet ledd. Dette må videreformidles til alle som skal delta i gjennomføring av tiltaket.

6.5 Barn og unges oppvekstsvilkår

I Kunnskapsdepartementets merknader til barnehageloven er det fastsatt veiledende norm for inne- og utearealene:

- *Inne: 4m² netto leke- og oppholdsareal for barn over 3 år og om lag 1/3 (5,3 m²) mer per barn under 3 år.*

- *Ute: Omlag 6 ganger leke - og oppholdsareal inne, det vil si 24 kvadratmeter og om lag 33 kvadratmeter for barn under tre år.*

Planlagt barnehage skal ha 4 avdelinger med 80 barnehageplasser totalt, hvor det er cirka 46 store og 34 små barn.

Ifølge veiledende norm bør planlagt barnehage ha:

- Areal inne: $4\text{m}^2 \times 46 + 5,3 \times 34 = 364,2 \text{ m}^2$

- Areal ute: $364,2 \text{ m}^2 \times 6 = 2185,2 \text{ m}^2$

Det er avsatt et 4970 m² stort bruttuteareal til lek i planområdet som er betydelig større enn minimumsnormer til uteareal.

Det er også avsatt et friområde sør for arealet til barnehage med mulighet til å etablere bål plass og gapahuk.

Gjennom planarbeidet har det vært foretatt befaringer og intervju med ansatte i barnehagen. I 2014 ble det foretatt kartlegging av barnetråkk i området, som viser tre områder som brukes aktivt. Disse er barnehageområdet, en sykkelsti gjennom området rett nedenfor dagens barnehageområde, samt en sti lengre ned i området. Nederst har det også vært en fotballbane, men denne er nå gjengrodd. Som følge av disse observasjonene, er det inntatt rekkefølgekrav om etablering av ny sti gjennom området. Det nederste området vil bevares, og er tilgjengelig for ulike aktiviteter. Området kan også opparbeides, og det er inntatt bestemmelse som åpner opp for tilrettelegging som eksempelvis grillplass og gapahuk. På bakgrunn av kartleggingene, er det konkludert med at det ikke er nødvendig å kreve erstatningsareal for å ivareta barn og unges interesser, da planforslaget ser ut til å ha ingen negativ innvirkning på deres bruk av området.

6.6 Friluftsliv og folkehelse

Planforslaget påvirker ikke registrerte eller andre kjente områder som nyttes til friluftaktivitet på negativ måte. En sti som brukes som snarveger i den sørlige delen av området skal fortsatt ligge i friområdet. Det skal opparbeides en ny sykkelsti i den nordlige delen av friområdet, som forbinder Heggvegen og Gorsetvegen. Stien skal erstatte en eksisterende sykkelsti som er tatt inn i barnehageformål og blir inngjerdet. En sti ved gammel sørlig grense av barnehagen vil utgå på grunn av utvidelse av inngjerdet område for barnehagen. Denne ulempen vurderes som ubetydelig siden det er fortsatt mange muligheter for kryssing mellom Gorsetvegen og vegene vest for planområdet.

Tilrettelegging for utearealer for lek i barnehageområdet er positivt i et folkehelseperspektiv, og betyr mye for Oppdals attraktivitet for fastboende. Planforslaget legger til rette for å etablere felles friområde med bål plass og gapahuk, noe som vil kunne gi positive helsegevinster.

6.7 Trafikksikkerhet

Det vises til oversikt over eksisterende avkjørsler og kryss i kapitlet *Beskrivelse av planområdet*. Det er regulert inn areal for fremtidig fortau langs Gorsetvegen. Det ble også skrevet bestemmelser om trygge og trafikksikre løsninger for myke trafikanter på parkeringsplassen.

6.8 Arkitektonisk og estetisk uttrykk

Det er foreslått en bestemmelse om at maksimal mønehøyde til barnehagebygg er 14 meter over gjennomsnittlig planert terreng. Dette medfører at bygningen vil kunne skille seg noe ut fra øvrig boligbebyggelse, som er typiske 1-2 etasjes eneboliger. Ved å ha bestemmelser som ivaretar eksisterende furutrær i området i størst mulig grad, dempes også virkningen av ny bebyggelse for omgivelsene rundt. Det er også foreslått bestemmelser om estetisk utforming og terrengbehandling som sikrer at området framstår med et godt enhetlig preg med både bygninger og landskapet rundt.

6.9 Forhold til kommuneplanen.

Planforslaget er ikke i tråd med kommuneplanens arealdel. Deler av arealet som er regulert til friområde i kommuneplanen blir avsatt til offentlig eller privat tjenesteyting (barnehage) i planforslaget. Ifølge bestemmelser skal opprinnelig vegetasjon og terreng på utearealer bevares i størst mulig grad. Disse bestemmelsene videreføres i planforslaget.

6.10 Overvannshåndtering.

Flere permeable overflater kan sørge for økt avrenning og dermed bidra til å motvirke oppsamling av overvann. Som et eksempel vil en grus- eller gressoverflate være mer permeabel enn asfalt. Alt areal som er regulert til friområde samt naturlekeplasser på barnehageområdet vil inngå som overvannshåndteringsløsning.

7. OVERSIKT OVER MERKNADER

7.1 Sammendrag av innspill fra statlige og regionale myndigheter

Innspill	Kommentar
<p>Trøndelag brann- og redningstjeneste IKS</p> <p>I enhver plan- og byggesak må det legges til rette for at brann- og redningstjenesten skal kunne utføre en effektiv rednings- og slokkeinnsats uansett årstid. Dette gjelder blant annet adkomstveier og oppstillingsplasser for kjøretøy og slokkevannforsyningen. Tilstrekkelig slokkevannforsyning og adkomstforhold må sannsynliggjøres tidlig i en prosess, jf. plan- og bygningsloven, plandel § 4-3 <i>Samfunnssikkerhet og risiko- og sårbarhetsanalyse</i> og byggesaksdel § 27-1 <i>Vannforsyning</i>. Minimumsløsninger er gitt i de gjeldende nasjonale byggeregler. Oppdal kommune har ikke vedtatt at tankbil med beredskap skal erstatte manglende slokkevannforsyning.</p> <p>I tillegg vil vi minne om:</p> <p>Det må til enhver tid være tilgjengelighet for innsatsmannskaper til bygninger rundt, opprettholdes. Det må også sikres at adkomstveier, oppstillingsplasser og slokkevannforsyningen er som forutsatt til/i disse byggene. Dersom dette ikke er tilstrekkelig i perioder, må det etableres kompenserende tiltak som minimum gir tilsvarende sikkerhet. I Oppdal kommune er det deltidsmannskaper med dreiende vakt. Avstanden mellom bygninger må ivaretas for å forebygge at en eventuell brann i området ikke får urimelig stor konsekvens. Avstanden skal være minst 8 meter med mindre det er iverksatt andre tiltak som hindrer brannspredning mellom byggverkene, jf. Teknisk forskrift (TEK) 17 § 11-6.</p> <p>Disse forholdene må vurderes og prosjekteres av foretak med tilstrekkelig kunnskap og godkjenning.</p>	<p>Planlegging av adkomstveier og oppstillingsplasser for kjøretøy og slokkevannforsyningen er tatt inn i arbeidet.</p> <p>Ifølge avdelingsleder Vann og avløp i Oppdal kommune er det god nærhet til brannvannuttak i området.</p> <p>Avstand mellom bygninger sikres med bestemmelser om byggegrense.</p>

<p>Trøndelag brann- og redningstjeneste IKS viser videre til retningslinjer om Tilrettelegging for rednings- og slokkemannskap i TBRT's kommuner. Disse beskriver blant annet veiens minste kjørebredde, maksimal stigning, minste fri kjørehøyde, svingradius, tyngde og akseltrykk. Det vises også til TEK 17 § 11-17 <i>Tilrettelegging for rednings- og slokkemannskap</i> med veiledning.</p>	
<p>Fylkeskommune</p> <p>Tilrettelegging for variert lek og aktivitet for alle aldersgrupper bør sikres i bestemmelsene. Friområdet i Gorsetvegen er av kommunen vurdert som et svært viktig friluftslivsområde. Vi anbefaler at planarbeidet forsøker å videreføre så mange som mulig av dagens kvaliteter i det kommende planforslaget.</p> <p>Vi vurderer at det er liten risiko for at planen vil komme i konflikt automatisk fredete kulturminner. Vi minner imidlertid om den generelle aktsomhetsplikten et ter§ 8 i kulturminneloven. Dersom en under opparbeidingen skulle støte på noe spesielt i grunnen (mulig fredet kulturminne), må en stanse arbeidet og varsle fylkeskommunen. Fylkeskommunen ber om at digital planavgrensning oversendes snarest mulig.</p>	<p>Innspillet tas til etterretning. Eksisterende friområde ivaretas i stor grad i planforslaget. Øvrig lekeområde i barnehagen vil være tilgjengelig for allmennheten utenom åpningstid.</p> <p>Innspill om kulturminner tas til orientering. Det tas inn bestemmelser om aktsomhetsplikten i kulturminneloven.</p>
<p>Mattilsynet</p> <p>Vurdering</p> <p>Vi vurderer at planen ikke har vesentlige konsekvenser for våre sektorområder. Utvidelse av barnehagen kan medføre økt behov for leveranse av drikkevann, eller endringer knyttet til vannforsyningen. Vi kan ikke se at vannforsyning er nevnt i mottatte dokumenter.</p> <p>Innspill til planarbeidet</p> <p>Vi legger til grunn at planleggingen også omfatter nødvendig infrastruktur, slik som ledninger for vann og avløp, systemer for håndtering av overvann og andre elementer, for eksempel tilgang til tilstrekkelige mengder helsemessig betryggende drikkevann, som skal ivaretas på planleggingsstadiet.</p> <p>Det er viktig innenfor et område at det eksisterer en overordnet plan for vann, avløp og overvann, og at det tenkes helhetlig. Det betyr også at man ikke bare kan vurdere det aktuelle planområdet, men man må samtidig ta hensyn til tilstøtende og nærliggende områder. Vi viser til plan og bygningsloven § 3-1 i).</p> <p>§ 3-1 i) presiserer at planlegging skal ta hensyn til planers innvirkning på vannbalanse og andre vannrelaterte miljøforhold. Det er søkelys på å legge til rette for helhetlig forvaltning av vannets kretsløp, med nødvendig infrastruktur.</p> <p>Vi har en forventning til at det etter behov utarbeides en VAO – plan som følger saken ved 1. gangs behandling. Planen må vise en gjennomførbare</p>	<p>Ifølge avdelingsleder Vann og avløp i Oppdal kommune er det god kapasitet på vannforsyningen i området</p> <p>Det er tatt inn bestemmelser om krav for overvannshåndtering og VA plan som dokumentasjonskrav il byggesaksbehandlingen.</p>

<p>løsning som sikrer tilstrekkelige mengder drikkevann med tilfredsstillende kvalitet.</p> <p>Ved å benytte kommunens VA – norm er forutsetningen for å sikre trygt drikkevann og robuste anlegg bedre ivaretatt.</p> <p>Viktige momenter i VA – planen er å synliggjøre beregnet vannbehov innenfor planområdet ved full utbygging. I tillegg trykk, ledningsnettets dimensjoner, kapasitet til vannbehandlingsanlegg samt magasinkapasitet i ledningsnett og eventuelle drikkevannsbasseng. Det er også viktig at krav til slokkevann blir avklart i denne prosessen. Uttak av slokkevann fra underdimensjonerte vannverk kan få uønskede følger for blant annet ledningsnettets samt vannets hygieniske kvalitet.</p>	
<p>Statens vegvesen</p> <p>Statens vegvesen forventer at det i planbeskrivelsen og ROS-analysen vurderes hvordan utvidelsen av Høgmo barnehage vil påvirke trafikken på omkringliggende vegnett. Vi forutsetter at trafikksikkerhet og framkommelighet blir prioritert – også med tanke på god logistikk i området. Adkomst for nødetaer må ivaretas, og gode renovasjonsløsninger skal sikres.</p>	<p>Innspillet tas til etterretning</p>
<p>STATSFORVALTEREN</p> <p>Landbruk</p> <p>Når skog hogges bør det vurderes å iverksette avbøtende tiltak slik at tapt karbonopptak kan kompenseres med økt opptak på andre skogareal. Eksempler på slike avbøtende tiltak på andre skogareal kan være stubbebehandling for å motvirke råte og dermed sikre økt opptak i neste omløp med skog, tettere planting, gjødsling og etablering av skog på nye arealer.</p> <p>Klima og miljø</p> <p>Støy og luftforurensning</p> <p>I anleggsfasen kan eksisterende støyfølsom bebyggelse være utsatt for både støy og støv. Det må gå fram av planbeskrivelsen hvordan støyrisiko er vurdert, jf. Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442 (2021)). Videre må Retningslinje for behandling av luftkvalitet i arealplanlegging (T-1520) må legges til grunn for planforslaget.</p> <p>Natur og friluftsliv</p> <p>Arealet nedenfor eksisterende barnehage er i gjeldende planer avsatt til friområde. Området er så vidt vi vet ikke kartlagt med tanke på arter eller naturtyper. Skogen nedenfor barnehagen utgjør en øy av skog i kulturlandskapet, og slike er viktige som levested for flere småfuglarter. Flere av småfuglene (meiser, finker, spurver osv.) er på rødlista for arter. Også andre artsgrupper bruker slike områder blant annet som skjul. Det må vurderes om det skal gjennomføres en kartlegging av naturmangfold i området for å sikre et godt nok kunnskapsgrunnlag, jf. naturmangfoldloven § 8.</p> <p>Skogen nedenfor eksisterende barnehage er i kommunens kartlegging klassifisert som er svært viktig friområde i tilknytning til boligområde.</p>	<p>Det foreslås bestemmelser som ivaretar eksisterende skog i området. Friområdet videreføres også i stor grad i planforslaget.</p> <p>Innspillet tas til etterretning</p> <p>Innspillet ble tatt til følge og det ble gjennomført en kartlegging av naturverdiene i planområdet den 11.oktober 2022.</p>

<p>Sånne små skoger er viktige for det daglige friluftslivet, og bør i størst mulig grad bevares. Se veilederen Friluftsliv i arealplanlegging. Skogen bør bevares av hensyn til både naturmangold og friluftsliv.</p> <p>Klima og klimatilpasning Planen må innarbeide tiltak eller virkemidler for å redusere utslipp av klimagasser, ivareta klimatilpasning som hensyn, og tiltak for mer effektiv energibruk og miljøvennlig energiomlegging, jf. Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning. Håndtering av overvann må vurderes i planarbeidet. Overvann bør løses på overflaten og ikke gjennom overvannsnett, fortrinnsvis gjennom naturlige løsninger.</p> <p>Fremmede, skadelige arter Planområdet ligger i et utbygd boligområde. Her er det et visst potensiale for fremmede skadelige arter. Noen av disse artene er på lista over arter det ikke er lov å spre ut i fra nåværende voksested, jf. Forskrift om fremmede organismer § 9. Det bør innarbeides rekkefølgebestemmelser som sier at området skal kartlegges og at evt. fremmede, skadelige organismer skal fjernes på forsvarlig vis før anleggsarbeidet settes i gang. Det må utvises stor forsiktighet for å unngå at fremmede, skadelige arter etablerer seg i området. Det bør settes bestemmelser om at det ikke skal plantes eller sås fremmede arter i planområdet.</p> <p>Helse og omsorg og Barn og unge Det planlegges for å legge til rette for utvidet areal til Høgmo barnehage. Planområdet er i dag regulert for offentlig eller privat tjenesteyting og friområde i KPA. Å utvide barnehagen på eksisterende tomt kan være fornuftig. Samtidig er det utfordrende at det må tas i bruk areal avsatt som friområde i overordnet plan. På generelt grunnlag er det grunn til å uttrykke bekymring for at grønne og åpne områder bebygges. Fortetning er viktig av mange grunner, men må ikke gå på bekostning av bokvalitet og nærmiljøkvaliteter. Verdien av grønne områder øker med økende grad av arealutnyttelse. Selv om barnehagens uteoppholdsområder kan benyttes utenfor åpningstiden, gjelder ikke det samme for arealer som bebygges eller tas i bruk til parkering.</p> <p><i>Trafikksikkerhet:</i> Planforslaget må vise hvordan trafikksikkerheten på og rundt planområdet skal ivaretas. Turproduksjon må beskrives og vurderes opp mot eksisterende trafikkmengde på relevante tilførselsveier/gater. Det må også fremkomme av planen hvordan tiltaket vil påvirke eksisterende barnehage og nærliggende boliger.</p> <p><i>Barn og unge</i> Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen. skal ligge til grunn i all planlegging. Dagens bruk av området må beskrives og dersom det er arealer som i dag er i bruk av barn og unge legger retningslinjen føringer om at det skal være erstatningsarealer.</p>	<p>Etter revurdering videreføres gjeldende friområde i stor grad i planforslaget. Det er tatt inn bestemmelser om bevaring av furutrær. Det foreslås generelle bestemmelser om at opprinnelig vegetasjon og terreng skal bevares i størst mulig grad.</p> <p>Barnehagen videreføres i et sentrumsnært område med boligbebyggelse som reduserer transportbehovet og klimautslippene. Det foreslås også bestemmelser som sikrer at miljøvennlige materialer skal benyttes ved oppføring av bygg. Det er tatt inn bestemmelse om overvannshåndtering</p> <p>Innspillet tas til etterretning.</p> <p>Ved kartlegging av furutrær skal det sørges at minst mulig furutrær tas ned ved utbygging. Innspillet tas til etterretning.</p>
---	--

<p>Uteoppholdsarealer må være tilpasset aldersgruppen, god tilgang til sol, skjermet for støy og fra trafikk.</p> <p>Veiledende norm for uteoppholdsareal er satt til seks ganger leke- og oppholdsareal inne. Parkeringsplass, tilkjørselsveier o.l. skal ikke regnes med i utearealet. Barnehagens fysiske omgivelser skal ha kvaliteter som stimulerer til motorisk utvikling gjennom lek og fysisk utfoldelse, og samtidig er trygge for barn uavhengig av funksjon og i alle aldre. Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler stiller kvalitetskrav, også til selve bygget. For uteområdet finnes en rapport som omhandler kvalitet for uteområdet.</p> <p>Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler stiller kvalitetskrav, også til selve bygget. Godkjenning etter forskriften er en egen prosess i kommunen, og tiltakshaver bør ha tett kontakt med kommunen for å sikre at kvalitetene forskriften stiller krav om kommer på plass. Det finnes en egen veileder om miljø og helse i barnehagen.</p> <p><i>Universell utforming</i></p> <p>Norge er forpliktet av FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD), som legger sterk vekt på like muligheter for livsutfoldelse. Nasjonalt er prinsippet om universell utforming nedfelt i formålsparagrafen i plan- og bygningsloven og skal ivaretas i all planlegging. Dette for å gi alle grupper av befolkningen mer like muligheter for selvhjulpenhet og livsutfoldelse. Ved planlegging av barnehagens utforming må det tas hensyn til samfunnets mål om nedbygging av funksjonshemmede barrierer. Barnehagens fysiske miljø må utformes slik at alle barn får gode muligheter til å delta aktivt i lek og andre aktiviteter. I tilretteleggingen av det fysiske miljøet må det tas hensyn til at barn i ulike aldre og med ulikt ferdighetsnivå skal bruke de samme arealene. Universell utforming er et hensyn som må ivaretas for både adkomst, uteoppholdsområder og bygget. Selv om mye knyttet til universell utforming, er sikret gjennom TEK 17, bør det for bevisstgjøring i den mer helhetlige planleggingen stilles krav i bestemmelsene.</p> <p><i>Anleggsfasen:</i></p> <p>Det er viktig å sikre gode boforhold for eksisterende bebyggelse i bygge- og anleggsperioden. Anleggsfasen kan bli krevende særlig med tanke på eksisterende barnehage. Det bør utarbeides en plan for bygge- og anleggsfasen hvor støy og støv blir ivaretatt i henhold til grenseverdier og avbøtende tiltak som beskrevet i kapittel 6 i T-1520 og kapittel 6 i T-1442/2021. I tillegg bør det stilles krav om at planen også må vise hvordan trafiksikkerhet og universell utforming/tilgjengelighet skal ivaretas i bygge- og anleggsfasen.</p> <p>Samfunnssikkerhet Det må gjennomføres en risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) som er i tråd med plan- og bygningsloven § 4-3. Statsforvalteren påpeker at kommunen som planmyndighet er ansvarlig for ROS-analysen. Det er viktig at kommunen er bevisst sitt ansvar for å kvalitetssikre og godkjenne analysen (jf. sivilbeskyttelsesloven § 14 2.ledd, forskrift om kommunal beredskapsplikt § 3, og plan og bygningsloven § 4-3).</p>	<p>Det skal opparbeides en ny sykkelsti i den nordlige delen av friområdet, som forbinder Heggvegen og Gorsetvegen. Dette gjøres på grunn av at eksisterende sykkelsti som forbinder Heggvegen og Gorsetvegen er tatt inn i barnehageformål.</p> <p>Planforslaget ivaretar kravene som stilles til uteoppholdsareal.</p> <p>Det foreslås bestemmelser som sikrer at uteområdet skal ha god kvalitet.</p> <p>Innspillet tas til etterretning</p> <p>Innspillet tas til etterretning</p> <p>Viser til vedlagte ROS-undersøkelse</p>
<p>Direktoratet for mineralforvaltning Ingen merknader</p>	<p>Innspillet tas til</p>

	orientering
--	-------------

<p>Samediggi/Sametinget</p> <p>Vi kjenner ikke til at det er registrert automatisk freda samiske kulturminner i det omsøkte området. Sametinget har derfor ingen spesielle kulturminnefaglige merknader til planforslaget på det nåværende tidspunktet.</p> <p>Vi minner imidlertid om den generelle aktsomhetsplikten. Dette bør fremgå av reguleringsbestemmelsene med foreslått tekst i innspillet.</p>	<p>Det foreslås bestemmelser som ivaretar den generelle aktsomhetsplikten</p>
<p>ReMidt IKS:</p> <p>Beste løsning er å legge til rette for bunntømte containere for rest, papp\papir, mat og glass\metall.</p> <p>Krav og spesifikasjoner finner du i ReMidt's RTP: https://www.remidt.no/wp-content/uploads/2020/05/Veileder-til-renovasjonsteknisk-planlegging-i-ReMidt-2020.pdf</p>	<p>Innspillet tas til etterretning.</p> <p>Bestemmelser om løsning for renovasjonsanlegg er tatt inn.</p>

7.2 Sammendrag av innspill fra private

Innspill	Kommentar
<p>Barnerepresentant</p> <p>«Barn og unges representant stiller seg positiv til en nybygging av Høgmo barnehage og arealutnyttelse av grønn lunge i sør.</p> <p>Representanten er særlig opptatt av at følgende forhold hensyntas ved utbygging:</p> <p>1: Mange barn og unge ferdes gjennom området. Det er flere etablerte boligområder i nær tilknytning til barnehagen, i tillegg til nydelene i Bjørkmoen (som også antas utvidet).</p> <p>2: Gorsetvegen er ikke belyst i sin helhet. Med tanke på økt trafikk ved utvidelse av barnehage, og uansett, må det etableres gatelys i sin helhet for å sikre trygg ferdsel for skolebarn (og barn generelt) i området.</p> <p>3: Man kan anta en utvidelse av barnehagen i noen grad også øker trafikkbildet i Gorsetvegen, dette må hensyntas med tilstrekkelig parkeringsmulighet for brukere og foreldre ved Høgmo. Parkeringsløsningen bør etableres ryggfrie.</p> <p>4: Oldervegen og Heggvegen er ikke egnet tilkomst til barnehagen med bil. I en utbyggingsfase må det etableres gode nok rutiner for å sikre mot uheldige situasjoner.</p> <p>5: I tilsendt kartutsnitt, er barnehagens uteområde utvidet helt mot grense i sør mot Rognvegen. Arealet er i dag en grønn lunge, som skiller de ulike boligfeltene fra hverandre. Inne i skogen finnes det stier for adkomst mellom Rognvegen, Heggvegen, Oldervegen og Gorsetvegen. Det er etablert fotballbane og tilsnitt av enkle sykkelstier. Det har også vært etablert noen lekearealer av barna i området i tidligere tider. arealer som i dag er i bruk av barn og unge</p>	<p>Innspillet tas til etterretning.</p> <p>Bestemmelser om gatebelysning og parkering er tatt inn. Det har blitt etablert belysning av Gorsetvegen.</p> <p>Etter vurdering foreslås det at den sørlige delen av området blir bevart som friområde.</p>

<p>Å bevare grønne lunger ifb. med utbygging eller fortettingen er viktig. Men en utnyttelse der området blir reetablert og mer innbydende ifb. med utbygging, vil være positiv både for barnehagen og for barn og unge i nærområdet. Det bør likevel vurderes om hele utvidelsen skal sees på som en del av uteområdet til barnehagen med inngjerding, eller om deler av utvidet uteområde fortsatt kan være en grønn lunge, som også kan benyttes til som skoleveg og stier mellom boligområdene,</p>	
<p>Erik Bjerke På vedlagte kartutsnitt er eiendom 288/1/35 med innom din planavgrensning av området. Dette må vel være en feil da jeg står som eier av ovenfornevnte område. Vennligst kom med korrigerings av dette skriftlig på nytt kart.</p>	<p>Varsel om oppstart ble sendt til Erik Bjerke fordi han er eier av eiendom 288/135 (ikke 288/1/35). Det som gjelder eiendommen 288/135, planteknisk vil det være en bedre løsning å inkludere eiendommen i planområdet, og gi bestemmelser som sikrer dagens bruk. Forslag om å innlemme 288/135 i planen opprettholdes.</p>
<p>John Lauritzen</p> <p>Som en av de nærmeste naboer synes jeg det blir litt enkelt å "bare" ta et område som igjennom 70år har vært å betrakte som Friområde/park. En ting er at Barnehagen trenger mere plass, men en utvidelse av barnehagen tilsvarende 2/3 økning å omregulering av hele parken til barnehage kan ikke aksepteres. Blir hele området regulert til barnehage forsvinner friområdet/parken fra vårt nærområde.</p> <p>Videre vil det være en fare for forringelse av tilstøtende eiendommer. Område for Barnehage bør ikke vær lengere ned en øvre grense grn.288/63 og senter grn.288/1/13. Dette for å bevare mest mulig av friarealet/parken i området. Det bør derfor komme en revidert plan på omregulert område, slik at de som bor i området vet hva som skjer.</p> <p>Våre politikere har bestemt at de trenger en ny barnehage med større kapasitet! Hvorfor bygge i et boligområde med lite småbarnsforeldre? Høgmo Barnehage ligger i et område der mange skolebarn går eller sykler. Disse barna må krysse Gorsetvegen som blir tilkomstveg for en stor barnehage! Dette medfører trafikkfarlige situasjoner da småbarnsforeldre skal levere barn i barnehage for så å haste videre til jobb. Dette vet jeg alt om, da jeg har hatt adresse i rådyrveien2 i 21år. Jeg har selv vært i kontakt med foreldre og Høgmo barnehage om disse problemene.</p> <p>Et bedre forslag til plassering av Barnehage burde vær på oppsiden av Biltema der det ikke er noen kryssende barn, For vi har vel ingen barn å miste? Eller?? Det er noe plankontoret bør se på å vurdere sterkt i forhold til sikkerheten til våre barn.</p>	<p>Store deler av friområdet skal ikke reguleres til barnehageformål og videreføres tilnærmet som i dag uten inngjerding.</p> <p>Så mye som mulig av dagens kvaliteter i friområdet blir videreført i planforslaget gjennom bestemmelser for uteområdet for barnehagen: «Opprinnelig vegetasjon og terreng skal bevares i størst mulig grad. Eksisterende furutrær skal vernes i størst mulig grad.</p> <p>Tiltak for å trygge barns ferdsel skal tas inn i bestemmelsene. Området langs Gorsetvegen er allerede regulert til gang- og sykkelveg. Fartsdempende tiltak på Gorsetvegen er også etablert.</p>

**Tove Børseth Styret i Høgmo barnehage, Ann Kristin Rosset
Enhetsleder Høgmo og Pikhaugen barnehager**

Store naturlekeplasser i barnehagene er et kvalitetskjenne­tegn for Oppdal. Bevegelsesglede i tidlig alder gir god folkehelse senere i livet. Folkehelse og fysisk aktivitet er fokusområder i Oppdal. Barnehagen representerer en viktig del av barns oppvekstmiljø og bør legges til *de beste tomte­ne*. Hensyn til barns utvikling og helse bør ha høyeste prioritet. I barnehagen går barn i aldersgruppen 1 – 6 år. De fleste starter når de er 1 år og går 5 dager i uken. Barnehagedagen er ofte noe lengre enn en arbeidsdag. Barn tilbringer dermed mye av sin våkne tid i barnehagen fram til skolestart.

I et langsiktig perspektiv er det viktig å prioritere et stort nok areal til uteområde i barnehagen. Arealet vil påvirke arbeidsmåter, behov for organisering, konfliktnivå blant barn, arbeidsmiljø osv. de neste 40 år.

- **Læring**

Sammenlignet med andre land tilbringer barnehagebarn i Norge store deler av tiden sin ute. Uterommene lager rammer for barnas lek, bevegelser, samspill og utforsking av verden. Barnehagens "kongstanke" er å verdsette denne verden og sørge for at den er spennende helt fra første barnehagedag til den aller siste. Pedagogene i barnehagen ser på uterommet som en flott arena for læring. Gode tiltak i barnehagen gir grunnlaget for videre læring i skolen.

- **Fysisk aktivitet**

Beveg deg mer og sitt mindre stille! Anbefalingen er hentet fra Oppdal kommunes Folkehelseprofil. Her vektlegges allsidig fysisk aktivitet. Aktiviteten bør påvirke kondisjon, muskelstyrke, fart, bevegelse, reaksjonstid og koordinasjon, og stimulere både fin- og grovmotoriske ferdigheter. Aktiviteten bør gi glede, sosialt fellesskap og mestring gjennom alle fire årstider. Hos barn er det spesielt viktig at vestibulærsansen, taktilsansen og kinestesisansen stimuleres. Barn må delta aktivt i fri og variert fysisk lek. For å få nok stimulering bør barn gylle, skli, klatre, snurre, hoppe, henge og rulle. Bevegelsesglede læres gjennom bevegelse.

- **Tilpasset ulike aldersgruppers behov**

I utarbeidelsen av det fysiske miljøet bør man unngå at de ulike aldersgruppene behov kommer i konflikt. De eldste barnas lek innebærer ofte stort aktivitetsnivå og høy lyd. Barn på tilvenning kan være sensitive for lyd og sovearealet til de yngste bør skjermes. Søvn er en svært viktig faktor for både psykisk og fysisk helse. I dag må deler av lekearealet sperres av en periode på dagen for at de yngste skal få nok søvn. En utelekeplass inndelt i ulike soner er hensiktsmessig. Barn med forskjellig ferdighetsnivå behøver ulike bevegelsesutfordringer. Det som er risikofyllt lek for de aller yngste

Inspillet tas til etterretning. Ulike hensyn og krav til utelekeplass, krav til bevaring av mest mulig naturterreng, trafiksikkerhet og universell utforming er bearbeidet og tatt inn i bestemmelsene. Detaljene rundt utforming av utelekeplassen må følge utomhusplan for området sammen med søknad om tiltak som underlag til byggesaksbehandlingen.

er kjedelig og uinteressant for de eldste. En god lekeplass bør gi mulighet for progresjon.

Pandemi

I perioder med pandemi er et godt areal i barnehagen svært viktig. Ved et stort utbrudd kan gruppene bli delt både ute og inne. Et begrenset område til lek er uheldig. Turer utenfor barnehagen kan i slike perioder også bli færre da både organisering og fravær er til hinder. Kvaliteten på tilbudet kan ikke opprettholdes uten et stort og godt areal både ute og inne.

- ***Godt og trygt psykososialt barnehagemiljø***

God nok plass ute og inne reduserer konflikter betydelig, det gir økt grad av barns medvirkning og dermed også bedre læreprosesser over tid. Pedagogene kan ha fokus på planlagt aktivitet og vil bruke mindre tid på å håndtere uønsket atferd.

- ***Arbeidsmiljø***

Kommunale barnehager har som mål å ha en salutogen tilnærming til arbeidet. Et godt areal ute og inne vil gi de ansatte bedre arbeidsmiljø. Det brukes i dag mye tid til å organisere og omorganisere. Knapphet på areal fører alltid til ekstraarbeid og uro.

- ***Fritidsarena for nærmiljøet***

Et godt uteområde for barn i alderen 0-6 år kan gi mange bruksmuligheter også utenom ordinær åpningstid. Mange familier oppsøker barnehagens uteområde etter stengt tid og i helgene. Det viser at det er et behov for gode lekeplasser for barn i alderen 0-6 år der barn kan leke fritt og trygt.

- ***Bærekraft og miljø***

I 2021 deltok barnehagene i "La det spire og gro", et prosjekt i regi av Norsk

Landbruksrådgivning. Dette var svært vellykket, og et uteområde med en egen sone for dyrking av grønnsaker ville oppfylt mange av målene i rammeplanen. Barna fikk gjennom dette prosjektet verdifulle erfaringer og svært nyttig kunnskap.

Et uteområde i barnehagen bør ha godt med areal, minske slitasje og erosjon.

- ***Trafikksikker adkomst og parkering***

Gode og tilrettelagte adkomst- og parkeringsmuligheter til barnehagen er viktig for å hindre uønskede hendelser. En barnehage med plass til 60 barn der levering og henting ofte skjer i samme tidsrom, må inn- og utkjøring være oversiktlig og godt belyst.

- ***Universell utforming***

Uteområdet skal være tilgjengelig for alle barn. Små gangveier/sykkelstier til ulike lekesoner kan gi barn i rullestol mulighet til å ta i bruk hele uteområdet. Arealet inne og ute skal fremme alle barns sosiale kompetanse og lek med andre.